

32001R1799

L 244/12

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

2001.9.14.

A BIZOTTSÁG 1799/2001/EK RENDELETE**(2001. szeptember 12.)****a citrusfélékre vonatkozó forgalmazási előírások megállapításáról**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a legutóbb a 911/2001/EK bizottsági rendelettel ⁽¹⁾ módosított, a gyümölcs- és zöldségpiac közös szervezéséről szóló, 1996. október 28-i 2200/96/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 2. cikké (2) bekezdésére,

mivel:

- (1) A citrusfélék a 2200/96/EK rendelet I. mellékletében felsorolt azon termékek közé tartoznak, amelyekre minőségi előírásokat kell elfogadni. A legutóbb az 1619/2001/EK rendelettel ⁽³⁾ módosított, a sárgarépa, a citrusfélékre, valamint az étkezési almára és körtére vonatkozó minőségi előírások megállapításáról és a Bizottság 58. rendeletének módosításáról szóló, 1989. április 10-i 920/89/EGK bizottsági rendelet ⁽⁴⁾ többször módosult, és már nem biztosítja a jogi egyértelműséget.
- (2) Az említett szabályokat újra kell fogalmazni, és a 920/89/EGK rendeletet el kell hagyni. Ezért, valamint a világpiac átláthatóságának megőrzése érdekében figyelembe kell venni az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ–EGB) a romlandó termékek szabványosításával és a minőség javításával foglalkozó munkacsoportja által a citrusfélékre javasolt minőségi előírásokat.
- (3) Ezen előírások alkalmazásának célja, hogy a nem kielégítő minőségű termékeket eltávolítsák a piacról, összhangba hozzák a termelést a fogyasztói követelményekkel, elősegítsék a tisztességes versenyen alapuló kereskedelmet, és ezáltal javítsák a jövedelmezőséget.
- (4) Az előírásokat a forgalmazás minden fázisában alkalmazni kell. A nagy távolságokra történő szállítás, a hosszabb raktározás és a különböző árukezelési folyamatok bizonyos változásokat okozhatnak a termékek biológiai fejlődése vagy romlandósága miatt. Az ilyen jellegű romlást figyelembe kell venni azon előírásnál, amelyet a feladást követő forgalmazási fázisokban alkalmaznak. Mivel az „extra” osztályba tartozó termékeket különös gondossággal kell kiválogatni és csomagolni, esetükben csak a frissesség és feszesség hiányát kell figyelembe venni.

- (5) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Gyümölcs- és Zöldségpiaci Irányítóbizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A következő termékekre vonatkozó forgalmazási előírásokat a melléklet állapítja meg:

- az ex 0805 10 KN-kód alá tartozó édes narancs,
- a 0805 20 KN-kód alá tartozó mandarin (ideértve a tangerine és a satsuma fajtát is), clementine, wilking és hasonló citrus-hibridek,
- a 0805 30 10 KN-kód alá tartozó citrom.

Ezen előírásokat minden forgalmazási szakaszban alkalmazzák a 2200/96/EK rendeletben megállapított feltételeknek megfelelően.

Azonban a feladást követő fázisokban, az előírások rendelkezéseihez viszonyítva a termékek esetében a következők fordulhatnak elő:

- a frissesség és a feszesség kis mértékű hiánya,
- az „extra” osztályon kívül minden más osztályba sorolt termékek esetében fejlődésük és romlandóságuk következtében kismértékű minőségromlás.

2. cikk

A 920/89/EGK rendelet hatályát veszti.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a hatálybalépését követő harmadik hónap első napjától kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL L 129., 2001.5.11., 3. o.

⁽²⁾ HL L 297, 1996.11.21., 1. o.

⁽³⁾ HL L 215., 2001.8.9., 3. o.

⁽⁴⁾ HL L 97., 1989.4.11., 19. o.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2001. szeptember 12-én.

a Bizottság részéről

Franz FISCHLER

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A CITRUSFÉLÉKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

I. A TERMÉK MEGHATÁROZÁSA

Ezen előírás a következő, „citrusfélék”-ként osztályozott, friss állapotban fogyasztásra szánt gyümölcsökre vonatkozik, nem tartoznak ide az ipari feldolgozásra szánt citrusfélék:

- a *Citrus limon* (L.) Burm. f. fajtából termesztett citromfajták (kultivárok),
- a *Citrus reticulata* Blanco fajtából termesztett mandarinfajták (kultivárok), ideértve az e fajtákból és hibridjeiből termesztett satsumát (*Citrus unshiu* Marow.), clementine-t (*Citrus clementina* Hort. ex Tan.), közönséges mandarint (*Citrus deliciosa* Ten.) és tangerint (*Citrus tangerina* Hort. ex Tan.), a továbbiakban „mandarin”,
- a *Citrus sinensis* (L.) Osb. fajtából termesztett narancsfajták (kultivárok).

II. MINŐSÉGI ELŐÍRÁSOK

Ezen előírás célja meghatározni az értékesítésre előkészített és csomagolt citrusfélék minőségi követelményeit.

A. Minimumkövetelmények

Az adott minőségi osztályra vonatkozó különleges rendelkezések és megengedett eltérések mellett minden osztályban a következő tulajdonságokkal kell rendelkezniük a citrusféléknek:

- ép,
- zúzódásoktól és/vagy behegedt sérülésektől mentes,
- egészséges, kizártak az olyan termények, amelyek romlóhibával rendelkeznek vagy más minőségsökkenés miatt fogyasztásra alkalmatlanok,
- tiszta, gyakorlatilag minden látható idegen anyagtól mentes,
- kártevőktől gyakorlatilag mentes,
- kártevők által okozott károktól gyakorlatilag mentes,
- belső fonnadás jeleitől gyakorlatilag mentes,
- alacsony hőmérséklet vagy fagy okozta károktól mentes,
- rendellenes külső nedvességtől mentes,
- idegen szagtól és/vagy íztől mentes. A citrusféléket a fajtára, a szedés idejére és a termesztési helyre jellemző megfelelő fejlettségi és érettségi fokot elért állapotban, gondosan kell szedni.

A citrusfélék fejlettségének és érettségi állapotának olyannak kell lennie, hogy az lehetővé tegye számukra a következőket:

- kibírja a szállítást és az árukezelést,
- kielégítő állapotban érkezen meg a rendeltetési helyre. Az ezen érettségi követelményeknek megfelelő citrusféléket „zöldteleníteni” lehet. E kezelés csak akkor engedélyezett, ha az egyéb természetes érzékszervi tulajdonságokat nem változtatja meg. A „zöldtelenítést” az egyes tagállamok közigazgatási hatóságai által előírt módon és felügyeletük alatt kell elvégezni.

B. Érettséggel kapcsolatos követelmények

A citrusfélék érettségét a következő, fajonként meghatározott paraméterek mutatják:

1. minimális létartalom
2. színeződés A színeződésnek olyannak kell lennie, hogy szokásos érési folyamatával a rendeltetési helyre érkezéskor érje el a citrusféle a fajtára jellemző színt.

i. Citrom

- Minimális létartalom:
 - Verdelli és Primofiore citrom: 20 %
 - Egyéb citromfajták: 25 %
- Színeződés: a fajtára jellemzőnek kell lennie. A zöld (nem sötétzöld) színű gyümölcs azonban megengedett, feltéve hogy a létartalom megfelel a minimumkövetelményeknek.

ii. *Mandarin:*

- Minimális létartalom:
 - Mandarin, a clementine kivételével: 33 %
 - Clementine: 40 %
- Színeződés: a gyümölcs felületének legalább egyharmad részén a fajtára jellemzőnek kell lennie.

iii. *Narancs*

- Minimális létartalom:
 - Thomson Navel és Tarocco: 30 %
 - Washington Navel: 33 %
 - Más fajták: 35 %
- Színeződés: a fajtára jellemzőnek kell lennie. A halványzöld szín is megengedett, ha nem haladja meg a gyümölcs felületének egyötödét.

C. Osztályozás

A citrusféléket a következő három osztályba lehet sorolni:

i. „Extra” osztály

Az ezen osztályba sorolt citrusféléknek kitűnő minőségűnek kell lenniük. Formájában, külső megjelenésében, fejlettségében és színében a fajtára és/vagy kereskedelmi típusra jellemző tulajdonságokkal kell rendelkeznie.

Hibátlanak kell lennie, kivéve a nagyon enyhe felületi hibákat, feltéve hogy ezek nem befolyásolják a termény általános megjelenését, a minőségét, az eltarthatóságát vagy kiszerezését a csomagolásban.

ii. *I. osztály*

Az ezen osztályba sorolt citrusféléknek jó minőségűnek kell lenniük. A gyümölcsöknek a fajtára és/vagy kereskedelmi típusra jellemzőnek kell lenniük.

Rendelkezhet azonban a következő enyhe hibákkal, feltéve hogy ezek nem befolyásolják a termék általános megjelenését, minőségét, eltarthatóságát vagy kiszerezését a csomagolásban:

- enyhe alaki hiba,
- enyhe színhiba,
- a gyümölcs fejlődése során keletkezett enyhe felületi héjhiba, például ezüstszerű parás foltosság, perzselés stb.
- mechanikai hatás, például jégeső, ágdörzsölés, kezelés stb. által keletkezett enyhe, behegedt sérülések.

iii. *II. osztály*

Ezen osztály tartalmazza azon citrusféléket, amelyek nem felelnek meg a magasabb osztályok előírásainak, de kielégítik a fent meghatározott minimumkövetelményeket.

A következő hibákkal rendelkezhetnek, amennyiben a gyümölcs megtartja a minőségre, az eltarthatóságra és a csomagban való kiszerezésre vonatkozó lényeges tulajdonságait:

- alaki hiba,
- színhiba,
- ráncos, durva (kinövéses) héjfelület
- a gyümölcs fejlődése során keletkezett héjhiba, például ezüstszerű parás foltosság, perzselés stb.,
- mechanikai hatás, például jégeső, ágdörzsölés, kezelés stb. által keletkezett, behegedt sérülések,
- felületi, behegedt héjelváltozások,
- narancsoknál a héj enyhe és részleges leválása (a mandarin esetében ez megengedett).

III. A MÉRETHEZ VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A méretet a gyümölcs hossz tengelyére merőlegesen mért legnagyobb átmérő határozza meg.

A. Legkisebb méret

A következő méreteknél kisebb gyümölcsöket kizárják:

Citrom:	45 mm
Mandarin, kivéve a clementine:	45 mm
Clementine:	35 mm
Narancs:	53 mm

B. Méretábrázat

Méret szerinti kategóriák:

Narancs		Citrom		Mandarin	
Méretkategória	Átmérő (mm)	Méretkategória	Átmérő (mm)	Méretkategória	Átmérő (mm)
0	92–110	0	79–90	1–XXX	78 és fölött
1	87–100	1	72–83	1–XX	67–78
2	84–96	2	68–78	1–X	63–74
3	81–92	3	63–72	2	58–69
4	77–88	4	58–67	3	54–64
5	73–84	5	53–62	4	50–60
6	70–80	6	48–57	5	46–56
7	67–76	7	45–52	6 ⁽¹⁾	43–52
8	64–73			7	41–48
9	62–70			8	39–46
10	60–68			9	37–44
11	58–66			10	35–42
12	56–63				
13	53–60				

(¹) Csak a mennyiségre alkalmazzák.

C. Egyneműség

Az egyneműséget a fenti méretábrázat alkalmazásával kell biztosítani, kivéve a következő méretmeghatározásokat:

- i. A szabályosan, sorokba elhelyezett gyümölcs esetén az azonos csomagolásban lévő legnagyobb és legkisebb gyümölcs mérete közötti különbség nem haladhatja meg a következő értékeket:

	Méretkategória	Azonos csomagban lévő gyümölcsök mérete közötti legnagyobb eltérés (mm)
Citrom	0–7	7
Mandarin	1–4	9
	5–6	8
	7–10	7
Narancs	0–2	11
	3–6	9
	7–13	7

- ii. A csomagolt, de nem sorokba rendezett, és a fogyasztónak történő közvetlen értékesítésre szánt, darabszám szerint, egyedileg csomagolt gyümölcs esetében az adott csomagban lévő legnagyobb és legkisebb gyümölcs mérete közötti különbség nem haladhatja meg a mérettáblázat megfelelő méretkategóriájának határait.
- iii. A ládában ömlesztett és a fogyasztónak történő közvetlen értékesítésre szánt, tömeg szerint, egyedileg csomagolt gyümölcs esetén az adott tételben vagy csomagban lévő legnagyobb és legkisebb gyümölcs mérete közötti különbség nem haladhatja meg a mérettáblázat három egymást követő méretének csoportosításával kapott méretet.

IV. A MEGENGEDETT ELTÉRÉSEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A minőségre és a méretre vonatkozóan eltéréseket lehet megengedni mindegyik csomagolási egységben azon termékekre, amelyek a jelölés szerinti osztálynak nem felelnek meg.

A. Minőségi eltérések

i. „Extra” osztály

A citrusféle 5 darab- vagy tömegszázaléka lehet olyan, amely az osztály követelményeinek nem felel meg, de kielégíti az I. osztály követelményeit, kivételesen beleértve az I. osztály megengedett eltéréseit is.

ii. I. osztály

A citrusféle 10 darab- vagy tömegszázaléka lehet olyan, amely az I. osztály követelményeinek nem felel meg, de kielégíti a II. osztály követelményeit, kivételesen beleértve a II. osztály megengedett eltéréseit is.

iii. II. osztály

A citrusféle 10 darab- vagy tömegszázaléka lehet olyan, amely sem a II. osztály követelményeinek, sem a minimumkövetelményeknek nem felel meg, kivéve azon gyümölcsöket, amelyek romlóhibásak vagy más módon olyan mértékben minőségsökkenetek, ami terméket fogyasztásra alkalmatlanná teszi. Ezen eltérésen belül legfeljebb 5 % mennyiségnek megfelelő, enyhe felületi, nem behegedt, száraz sérüléssel rendelkező vagy puhult és fonnyadt gyümölcs megengedett.

B. Méreteltérések

Minden osztályra és csomagolási módra vonatkozóan: megengedett, hogy a citrusféle 10 darab- vagy tömegszázaléka közvetlenül a csomagoláson feltüntetett méret (vagy méretek, három méret kombinációja esetén) alatti és/vagy feletti méretnek feleljen meg.

A 10 %-os eltérés azonban minden esetben csak azon gyümölcsökre engedélyezett, amelyek átmérője nem kisebb a következő méreteknél:

Citrom:	43 mm
Mandarin, kivéve a clementine:	43 mm
Clementine:	34 mm
Narancs:	50 mm

V. A KISZERÉLESRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A. Egyneműség

Minden csomagolási egység tartalmának egyneműnek kell lennie, és kizárólag azonos származású, fajtájú vagy kereskedelmi típusú, minőségű és méretű, továbbá hozzávetőleg azonos érettségű és fejlettségi fokú citrusfélét kell tartalmaznia.

Az „extra” osztályba tartozó citrusfélék esetében a színeződés egyneműsége is követelmény.

A csomag tartalma látható részének a teljes tartalmat kell képviselnie.

B. Csomagolás

A citrusfélét úgy kell csomagolni, hogy azok megfelelően védve legyenek.

A csomagolási egységek belsejében használt anyagoknak újnak, tisztának és olyan minőségűnek kell lennie, hogy a természetesen külső vagy belső elváltozást ne okozzanak. Különböző anyagok – különös tekintettel a kereskedelmi adatokat tartalmazó papír vagy öntapadós címke – használatát meg lehet engedni, feltéve hogy a címkézéshez vagy a feliratozáshoz csak nem mérgező tintát, illetve ragasztóanyagot használtak.

Amennyiben a gyümölcs csomagolt, akkor vékony, száraz, új és szagtalan ⁽¹⁾ papírt kell a csomagoláshoz használni.

A citrusfélék természetes jellemzőit, különösen ízüket vagy illatukat ⁽¹⁾ módosító anyagok használata tilos.

A csomagolásnak idegen anyagtól mentesnek kell lennie. Azonban megengedett olyan csomagolás, amelyben a gyümölcsön rövid (nem fás) hajtás van, néhány zöld levéllel.

⁽¹⁾ A gyümölcs héján idegen illatot hagyó tartósítószer, illetve egyéb vegyi anyag használata megengedett, ha ez összhangban van az importőr ország rendelkezéseivel.

C. Kiszereles

A citrusfélék kiszerelese a következó lehet:

- a) csomagban szabályos sorokba rendezve;
- b) csomagban nem szabályos sorokba rendezve, vagy ládában ömlesztve. E kiszereles csak az I. és a II. osztály esetében megengedett;
- c) fogyasztónak közvetlen értékesítésre szánt, 5 kilogrammnál kisebb tömegű egyedi csomagolásban
 - a gyümölcs darabszáma szerint, vagy
 - a csomag nettó tömege szerint.

VI. A JELÖLÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

Minden egyes csomag egyazon oldalán összefüggően, olvashatóan, letörölhetetlenül és kívülről jól láthatóan a következó adatokat kell feltüntetni:

A. Azonosító adatok

Csomagoló és/vagy feladó: név és cím vagy hivatalosan kibocsátott vagy elfogadott márkajel. Márkajel használata esetén azonban a márkajelhez szorosan kapcsolódóan fel kell tüntetni a „csomagoló és/vagy feladó” megjelölést (vagy az ennek megfelelő rövidítést).

B. A termék megnevezése

- a faj megnevezése, amennyiben a csomag tartalma kívülről nem látható, kivéve a mandarint, amely esetében a faj vagy fajta (értelemszerűen) megnevezése kötelező,
- narancs esetében a fajta megnevezése,
- a típus megnevezése:
 - a citromnál: adott esetben a „Verdelli” és „Primofiore” megnevezés,
 - a clementine-nél: adott esetben a „clementine, magnélküli”, „clementine” (1–10 maggal), „clementine maggal” (több mint 10 maggal), ha szükséges.

C. A termék eredete

- Származási ország, és nem kötelező jelleggel a termesztési tájegység vagy a nemzeti, regionális vagy helyi megnevezés.

D. Kereskedelmi jellemzők

- Osztály.
- Méretkategória a méretábrázat szerint csomagolt gyümölcs esetén vagy a határoló alsó és felső méretkategória a méretábrázat három egymást követő méretkategória esetében.
- Méretkategória és darabszám a csomagolásban sorokba rendezett gyümölcs esetén.
- Adott esetben a felhasznált tartósítószer vagy más vegyi anyagok megnevezése, amennyiben alkalmazásuk összhangban van a közösségi szabályokkal.

E. Hivatalos ellenőrző jel (nem kötelező)
